

Szakdolgozat tartalmi kivonata

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Szent István Campus

A Szilas-tó Természetvédelmi Terület ökoszisztéma szolgáltatásainak felmérése

Asztalos Anikó

Természetvédelmi mérnök szak, alapképzés és nappali

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék

Belső témavezető: Molnár Ábel Péter, egyetemi tanársegéd, Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék

15. kerületi lakosként magam sem tudtam, hogy az említett Szilas-tó természetvédelmi terület a közelünben, a Pólus Center nevű bevásárlóközpont mögött található. Szakdolgozatom témakeresése kapcsán figyeltem csak fel a területre, s felismertem, hogy természetvédelmi szempontból is érdemes vele foglalkozni. Kíváncsivá tett, ezért többször is bejártam a területet, hol egyedül, hol a családom körében. A kutatás során ezután egy területet jól ismerő szakember, Bajor Zoltán segítségével élőhelytérképet készítettem, és a főbb környezetterhelési forrásokat is azonosítottam a térképen, többek között az illegális szemétkerakókat, szennyvízbefolyásokat, de az egyéb szennyező források (pl. utak) ábrázolása is a célom volt. Emellett zajszint terhelést is mértem. A kutatásom másik fele kérdőívezés és interjúzás volt a terület ökoszisztéma-szolgáltatásainak felmérése kapcsán.

A terepi munka során értékes élőhelyfoltokat és inváziós foltokat egyaránt feltártam, miközben a környezetterhelés különböző formái (pl. szemétkerakók, forgalmas utak, szennyvízbeömlők) is azonosításra kerültek a területen. A kérdőív alapján egyértelműen elmondható, hogy bár vannak, akik jól ismerik a helyi természeti értékeket, s ennek megfelelően gyakran használják különböző rekreációs célokra a területet, de még a helyiek közt is vannak alapvető fogalmi hiányosságok, s még sokan mindig inkább a terület elhanyagoltságát említik, nem ismerik fel a hely természetességi értékét. Érdekes, hogy miközben például a fakivágás, a szemetelés és a szennyvízbefolyás egyértelműen zavar szinte mindenkit, a zajszennyezés már kevésbé. Az ismereteik azonban jól láthatóan hiányosak. A válaszadók közel fele szerint például a Pólus Centernek nincs semmilyen hatása a védett területre, illetve az özönnövényeket a kitöltők közel harmada egyáltalán nem is ismeri. Ezekből adódik tehát, hogy sokan azt hiszik,

hogy egy egyhanyagolt erdő található itt, ahova gond nélkül ki lehet hordani a szemetet és építkezési törmeléket. A Bajor Zoltánnal készített interjú megerősítette a kérdőív elemzése során tett megállapításokat: az alapvető probléma az emberek hozzáállása, a tudásbeli hiányosság, s ezáltal a terület nem megfelelő használata. A szakember tisztában van az egyéb szennyező és környezetterhelő hatásokkal is, ezekre számos lehetséges megoldást is említett.

Mindezek alapján tehát javasolnám különböző technikai beavatkozások (pl. tanösvénytáblák védelme, zajvédő fal, pufferzóna telepítése, özönnövények további irtása) elvégzését, illetve a szemléletformálást, akár egy kiadvány létrehozását a Szilas-tó természetvédelmi területről, hogy az ide ellátogató kiránduló megértse, ő itt egy vendég, és megtanulja elfogadni és becsülni a természet adta adottságokat.